

Hirdetési díj:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy óra	1 „
Megjelenik minden nap, az ünnepek követő napok kivételével.	

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:	
Nagyszerű hasábozott garmond sor ára 6 kr.	
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.	
Nagyszerű és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.	
Hirdetéseket felvesznek:	
Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22.)	
Hannoverban: Vogler (Neuer Markt 11.)	
Pestben: Lang Leopold (Erzsébet-tér 9 sz.)	
Nyilvántartási díjak:	
garmond sora után 20 kr. fizetendő.	

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

A

„KELET”

politikai és közgazdasági napi lap hatodik évnegyedére

kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését, legcélszerűbben postai utalványlapokkal.

A lap szellemi része felől kezeskedik a szerkesztőség buzgalma és a munkatársak bőv sorozatának szakavatottsága.

A lap kiállítása körül alólírott kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielégíthessenek.

Az előfizetési árak a régiék:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt. Félévre 6 frt. Egy óra 1 frt. Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelmeztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben, olcsó könyvek megszerzése által, a „Kelet” előfizetői részesülnek.

A „Kelet” kiadóhivatala.

A reformpárt jelentősége.

I.

(M. A.) Bármily változatos, különböző mozzanatokban gazdag volt is pártéletünk az utolsó évek alatt: lehetetlen mégis fel nem ismernünk rajta egy nemét az egyöntetűségnek. Csakhogy ez nem természetes, önkénytelen, hanem erőltetett egyöntetűség volt. Nagy pártjaink a „disciplina” Damocles-kardjának szigorú uralma alatt állottak; s bár alkatelemeik mindennek inkább, csak homogéneknek nem valának nevezhetők; bár számtalan-szor merültek föl kérdések, melyeknek normalis viszonyok közt, a politikai vegy-vonzás törvénye szerint — legalább momentan — új meg új pártcsoportosulások-kat kell vala előidézni: pártjaink oda bilineselve egyszer elfoglalt álláspontjukhoz, kivonták magokat e törvény érvényesülése alól; az elemek, melyeket az adott tényezőknek egymáshoz közelíteni vagy egymástól eltávolítani kellett volna, minden körülmények közt hiven megőrizték me-rev mozdulatlanúságukat.

Ez volt aztán okozója azon tagadhatlan ténynek, hogy pártéletünk nem fejlődhetett természetesen, egészségesen tovább; hogy bármennyit beszélhetett is a felületes szemlélő annak pezsgő, élet-eleven voltáról, a valóságban csak csökkönősség, rideg stabilismus volt az, a mit a dolgok mélyébe pillantó szem felfedezhetett.

S vajon mi okozhatta mindezt? Mi lehetett arra hatalmas reagens, mely miatt pártjaink nem engedelmesskedhettek a politikai vegytan törvényeinek?

A felelet igen egyszerű és könnyen megadható:

Pártéletünk érintett ferdeségeinek alapoka a kormányképes ellenzék hiányaiban rejtejt! Lényegileg csak két nagy párt állott szemben egymással: egyik, a mely megteremtette, másik, a mely megdönteni igyekezett az újra-éledt alkotmányosság basisát, a közjogi alapot. Ezen alapnak fenntartása vagy megváltoztatása; ez — ésegyéb semmi — volt a jelszó, mely különböző elemeket mozaik-szerű pártokká egyesített.

S e jelszó természete minden ne-

hézség nélkül megérthetővé teszi pártéletünknek még legsajátságosabb jelenségeit is.

A pártnak, mely ragaszkodott a közjogi alaphoz, az ellenfél minden törekvéseiben észszerűleg csak ezen alap ellen irányzott támadást lehetett és kellett szemlélni. A közjogi ellenzék viszont a többség egyetlen intézkedésében sem látott — s szemüvege miatt nem is láthatott — egyebet a közjogi alap megszilárdítására irányult szándéknál.

Gyakran vádolta az ellenzék „mameluk”-sággal az országgyűlési többség tagjait, feledve azt, hogy épen oly joggal emelhetne volna e vádat önmaga ellen is; feledve, hogy a pártok lobogóira írott jelszó mindkét pártnak egyenlő kötelezőségét tette a „mameluk”-ságot, azaz a pártfegyelem szigorú követését; feledve végül, hogy ha volt „mameluk”-ság, annak létezését semmi egyéb, csakis a kormányképes ellenzék hiánya okozta!

Az 1867-iki közjogi alapon alakuló ellenzéki párt véget vet minden ily „mameluk”-ságnak. S épen e körülménytől nyeri főjelentőségét a megindult „reform”-párti mozgalom.

Bukuresti szemle.

Az óhitű husvéti napok ön levelezőjének kezéből is kivették a tollat. Tudnia kell, hogy itt a husvét nem három nap, hanem épen két hé, Ha tárczacikket írnek, leírnam részletesen, hogy mikkel töltik itt el e hosszú két hetet. Egyet azonban nem hallgatok el, mert valódi történelmi alappal bír s olyan vödőtől ered, ki a mai napokhoz hasonló forrongó időben gyilkosai elől hazánkba akart menekülni, de Rimnik Vulcsán egy sötét éjjel meglepetvén, szép reményű fiával együtt legyilkoltatott. Ez a vóda a fumáci Radu volt. Lássuk mivel öröklötte meg nevét a husvét ünnepben. „Az ország — írja a krónika — a bojárok viszálykodása miatt csaknem tönkre jutott. Radu vóda husvét éjszakáján a bojárokat maga körül látván a templomban, így szólott hozzájuk: „Testvéreim! A ti viszálykodástok, egyenetlenkedésetek a romlás szélére juttatták hazánkat és öröme gerjesztette elleneinket: keresztényekhez nem illik ez az egyenetlenkedés. Ez az az éj, a melyen a megváltó a földet az éggel kibékítette. Esküdjetek meg, hogy ti is kibékültök egymással ma és pedig örökre!... A bojárok e szavak által mélyen meghatva kezeiket, a kereszt-re tették és megesküdtek.

„Most már — mondá tovább a vóda — jertek és írjátok neveiteket az evangelium alá”. Ugy lőn. Ennek emlékére minden évben aláírták a bojárok és a vóda János evangeliumának egy lemásolt példányát és az állam pe-osétjével meghitelesítették. Ezt az ünnepélyt az idén Károly herceg is végrehajtotta annyiban, hogy az „In principio erat verbum”-ot ő is aláírta és aztán megpecsételtette. Résztvevett az egész éji szertartásban, piroszójákat is koezcsatolt hű katonáival, a Dealuspiri lak-tanyában s csakis reggel 6 órakor került haza a palotába. Károly hercegen nem mulik a nemzeti szokások, tradíciók föllevenítése; szívvel lélekkel igyekezik dynastiáját meggyökerez-tetni, de azért ne higgyék önk, hogy rendjében volna szénája.

A vörösek esküdt ellenségei s nem mulasztanak el egyetlen alkalmat, hogy ezt vele ne éreztessék a legtisztelenebb kifejezésekkel. A sok közül ime egy újabb. Bákóban Cristea szerkesztőt felségcsúszás miatt esküdt-szék elé állítják, az államügyész fölemlíti, hogy a fejedelem személye a pártokon feljül áll és sérthetlen.

A szerkesztő számos fogadatlan prokato-rai közül egyik — Márzesku ez ellen így replikázott: „Azt hallám, hogy a fejedelem szemé-lye sérthetlen. Hát a midőn ő édes anyját vagy testvérét meggyilkolná, akkor is hallgatnunk kellene azon az okon, mert sérthetetlen s mert tetteiért nem felelős? Csak az örültek esnek abba a categoriába, hogy tettei-ért nem felelősek.” Egy másik prokator: „A nép igazság tétele az esküdszék, feljül áll

minden törvényen, minisztereken, uralkodón. Az uralkodó szava kicsinyes dolog az alkot-mánnyra tett eskü mellett s a Hohenzollern megsértése semmi a nemzetnek esküszegés ál-tali megsértése mellett”. Mondanom sem kell, hogy szerkesztő 10 percnyi tanácskozás után fölmentetett s a vörösek ismét zengedezik az aleluját. Másfelől azonban jaggatnak azon, hogy a fejedelem egy pár izmaili zsidónak megke-gyelmezett.

A zsidókról szólva meg kell említenem, hogy a bukuresti bankárok u. m. Halfon, Eliás, Cohen, Mayo sat. a Journal des Debats-ban egy férfias nyilatkozatot közöltek, melyben azon reményüket fejezik ki, hogy Európa és a civilisatio segítségével a romániai zsidókra is föl-derül az emancipatio napja. Csak azért emli-tem meg, hogy elmondhassam, miszerint nincs párt és nincs itt nadrágos román ember, a ki az emancipáció mellett egy szót merne nyil-vános helyen vagy lapban kockáztatni. A leg-szabadabb elvű képviselő is csak mint guny-tárgyat meri néha beszédében fölemlíteni és a közönség megnevetetésére. Azért nagyon messze lesz még az a nap, a melyet a banká-rok és véreik Romániában oly forrón várnak.

E levélből látjuk, hogy Romániában csak 250 ezer zsidó van, ezeknek legnagyobb része 20—30—40 év óta van itt, 15 év óta kevés vándorolt be, 4 év óta pedig egyszem. Még az itteni egyik francia lap is azonnal megtámad-ja a bankárok ohajátását s főleg a moldvai zsi-dókat irgalmatlanul lehordja. Mit várhatunk most a román lapoktól? Ezek kereszties hábo-rut fognak hirdetni s ha a bankárok el nem hallgatnak, a zsidókraval azonnal láng-ra lobban.

A vörösek koronája elesett, akarom mon-dani elbujdosott. Rozetti a nagy Pribék — bujdósó — mint a Pressa nevezi, egy bizott-ságra hagyta lapját és elbujdosott, hogy kül-földön annál biztosabban izgathasson Károly herceget ellen. Harminez év óta még nem volt olyan vajda, a kivel ez a könyvkereskedőből kultus miniszterségig vergődött hírneves jur-nalista csak félhónapig is meg lett volna elé-gedve.

Szélsőbal-é vagy közép-bal?

Marosvásárhely, máj. 13.

A Tisza-párt, akár bal-középpárt lejár-tatta tegnapi országos ülését itt Vásárhelyt; hatását nem láttuk, mert az élnyezések gyér hangjai épen úgy elhangzottak, mint ma-gok a magtalan dictioik az Elba tágas térein.

Csak két szomorú emléket emelt magá-nak a balpárt e napon; egyik, hogy igaztási-ival s főleg azon tapintatlan eljárásával, hogy „országos” ülését zártkörűleg tartotta s néhány bekvánkozott bebocsátani nem akart: verekedést idézett elő, melyet, mint egészen hiteles kútfőből írhatjuk, a Berzenczey L. ve-zetése alatt állók ellenében a sorompókon be-lől levők kezdtettek. Városunk polgármestere azonban a nyugtalankodókat hamar rendre uta-sította s a balpárti gyűlés a közös-hadsereg fedezete alatt tovább zavar nélkül lecseregde-zett. Kiváncsiak vagyunk mikép fogja a „M. P.” piszkolhatni a Deák- vagy ha tetszik kor-mány-pártot, ily ecclatáns bizonyítéka után annak, hogy ülésüket csakis a kormány-párt rendet előidéző erőlyes támogatása mel-lett folytathatták.

A másik emlék sokkal elszomorítóbb és nagyobb horderejű s ez az, hogy a „Tisza-párt” decretálta, hogy ő „szélső-bal”; szombati ülésében Lázár Ádám dictiozott, az ülés két harma-da oly egyénekből állt, kik Lázár Ádámot enun-tiálták képviselőjelöltjükkül, s midőn egy ne-hány balközépi nyilvánosan kérdést tett Tisza-hoz, kérdést tett az összes Tiszapárt zászlója alatt egybegyűltekhez „közép-bal, vagy szélső-bal” vagytok-e? senkinek sem volt erkölcsi bátorsága, erkölcsi ereje kijelenteni — mi kö-zép-bal pártiak vagyunk, mi megvetjük a szél-sőbali politikát.

Azok az emberek, kik magukat saját lapjukban értelmiségnek, igaz hazafiaknak ne-vezik, kezét fognak azon politikai üzemekkel, melyeket ők maguk világosan és határozottan akár hányszor elítéltek. E szerint most már csak két párt létezik — a „Deák-párt” és egy fusionalt szélsőbali. Tisza László vezérlete alatt lett ez utóbbi Marosvásárhelyt decretálva, egy országos gyűlésben, de meg vagyunk győződve, hogy a mint vetettek, úgy fognak aratni s az

ország elfordul azon párttól, mely kezét fogott a notorius szélsőbali Lázár Ádammal, s benne testvéreivel, a Mileticsekkel és Babesekkel. P.

Id. gr. Bethlen Janos számoló-beszéde.

(Elmondta az Udvarhelyszéken máj. 8-án tar-tott Deákpárti gyűlésen.) (Vége.)

Azonban az ellenzék mindkét árnyalata, a szélsőbal és balközép, csakhamar tullepte azon korlátokat, melyek közt haladva egy par-lamentaris ellenzék hivatva van, a reformokat előmozdítani, a nélkül, hogy előre kiszámít-hatlan, rázkódásoknak tegye ki a hazát.

Engedjék meg tisztelt elvrokonim, hogy ezen állításom bebizonyítására némelyeket fel-hozzak.

A szélsőbal nemcsak rosztalta az 1867, XII. t. cikket, hanem már az 1869/72 vá-lasztások alkalmával izgatott ellene s ezen kívül communisticus tanokat hirdetett a nép-nek; később a parlamentben is, minden alka-lommal megkísérlette, per incidens, megdön-teni az 1867. XII. t. cz. egyes lényegesebb §-ait s nem egyszer hallottunk ez oldalról oly szónoklatokat, melyek a párisi communéra em-lékeztetnek.

Ezen párt következetes volt, mert nem csak tagadott, hanem állított is s kitűzött cél-ja nem volt kevesebb, mint Magyarországnak teljes kiszakítása az osztrák-magyar birodal-mból.

Ugy de ezen cél csak forradalom és egy oly foederalismus által lett volna elérhető, mely hazánkat darabokra szaggatva, alkotmá-nyos szabadságunkat s a magyar nemzet jövő-jét kockáztatta volna.

Ezen párttal szövetkeztek azon nemze-tiségi képviselők, kik a rosul értelmezett nem-zetiségi egyenjoguság alapján, egy déli szláv és egy daco-román birodalom felállítására tö-rekesznek, melyekben aztán Magyarország né-mely egyes részei s ezek közt az erdélyi részek is bele olvadnának.

A balközép az elszakadás tanát nem haj-totta annyira végletekre, sem az 1869-iki választások alkalmával, sem később a parlia-mentben, mint a szélsőbal; nem izgatott oly határozottan, a szentesített törvények ellen, mint a szélsőbal; azonban a personál unio oly merev tanát állította fel, mely sem történelmi multunkkal, sem az 1848. törvényekkel össze nem fér, s ha bár nem is vallott communis-ticus elveket, de mind a választások alkalmával, mind a parlamentben, nem egyszer kacérkod-tak a balközép egyes szónokai ilyenmő elvek elfogadásával.

A balközép nem állított fel határozott programot a közjogi kérdések mikénti meg-oldására nézve: de ha sikerül az 1867. XII. t. cikket depopularisálni, ez is Magyarország oly-szerű elszigetelésére vezetne, mely hazánkat és nemzetünket, egy európai confligratio esetében, a dissolutio veszélyének tenné ki.

Mindezekből világos az miszerint, az el-lenzék két árnyalata nem állott s nem áll u-gyanazon alapokon, mert a szélsőbal programja határozottan forradalmi, míg a balközép ezen tért nyíltan nem fogadja el; de egyben egyet-értettek, t. i. abban, hogy az 1867, XII. tör-vénycikk egyes §-ait folyvást ingatták s per incidens törekedtek megdönteni.

Mi lett az egyesült ellenzék eljárásának eredménye? Az, hogy a szélsőbal mindent fel-forgató programjához ragaszkodva, különösen az országgyűlés végén, uralkodott a balközép felett s a fusionált két párt a hárszabályok hiányosságára támaszkodva, a minoritás erő-szakolását kísérelte meg, s a miniszterium ál-tal benyújtott tjavaslatok tárgyalását agyonbe-széléssel tette lehetetlené.

Eszembe jut erre nézve egy adoma.

Az 1848 előtti években egy tekintélyes táblabíró utazott, előfogattal; egy helyt előfo-gatot kelle cserélni s megállott a helység há-za előtt, míg a lovakat kicsenéltek. Az utazónak kedve volt pipára töltöni s kérdi a jelenvolt helységelöljárótól, ha valjon szabad-e ezen helységben az utcán dohányozni? — Nincs megtiltva uram; de jóra való ember nem teszi, volt a felelet.

Az egyesült ellenzék utolsó strikeja is

igazolható a házszabályok szerint, de az a parlamentarizmus ellen elkövetett merénylet marad. Mindezekből önként következik, hogy én, mint az udvarhelyszéki Deákpárt választottja, sem az egyik, sem a másik ellenzéki párthoz nem tartozhattam s maradtam híven bölcs vezérünk, Deák Ferencz zászlója alatt.

Azonban engedjék meg, tisztelt elvrokaim, hogy pártunk magatartására nézve még némelyeket elmondjak.

A Deákpárt programja tiszta volt; t. i. fontartani az 1867-ben megalapított közjogi alapot, s kerülve a meddő közjogi vitákat, oda törekedni, hogy hazánk anyagi és szellemi erejét lehető gyorsan és következetesen fejlessze ez által mihamarább tekintélyes állást biztosítsunk nemzetünk számára az európai nemzetek sorában.

Hogy az ellenzék már ecsetelt eljárása következtében a reformok nem haladhattak úgy mint ohajtottuk: az természetes; feleljenek arról, azok, kik a közjogi kérdések ismételt előtérbe vonzása, a hosszas dictiókások s az utolsó strikeolás által a reformkérdéseket háttérbe szorították.

Mind a mellett, ha végig tekintünk a hozott t. cikkeken: azok közt sok üdvös reformokkal találkozunk, p. o. az első foku bíróságok és a törvényhatóságok szervezése; vasutaink óriási mérvben való szaporodása, s a népnevelés ügyének haladása.

Nevezetesen székelyek érdeklőleg Udvarhelyt a fő-reáltanoda megnyitott, Keresztúron a tanító-képző már teljesen folyamatban van; még az 1865. ülésszak alatt a kicsiny pálinkafőző üstökkel való szeszfőzés megengedtetett, mely méltán úgy tekintendő, mint a székely népnek nyújtott kedvezmény; végre a héjasfalva-ghymeszi utvonalt, dacára annak, hogy az ellenzék ellene szavazott, az államutak sorába felvette a többség s annak fentartására megszavazott összesen 31,324 frt, s annak folytatására 130,000 frtot.

Az ellenzék azon ürügy alatt tagadta meg ez összegeket, hogy Magyarország összes népe terhein valamit könnyítsen, míg a többség tekintetbe véve Udvarhely és Csik széknek a kereskedelmi és postaútak fentartása által tulságos és igazságtalan megterhelését, a nevezett útvonalra szánt összegeket megajánlotta s azt már most az állam által kezelendő utak sorába felvételre rendelte.

Ennek következtében már a napokban megkezdődnek az ut állam kezelése alá bocsátása feletti tárgyalások.

A kolozsvári egyetemnek az 1872/3. tanévben való megnyitása is azon tárgyak közzé tartozik, melyet a balodal az országgyűlés végnapjaiban agyonbeszélt, de azért nincsen miért féltünk az ügyet, mert ha az ellenzék eljárása háttérbe is szorította a kérdésnek rendes uton való megoldását, a miniszterium utólagos jóváhagyás reménye alatt meg fogja nyitni egyetemünket, s hogy ezt kivételes módon hajtja végre a miniszterium, tulajdonítsa az ellenzék magának.

Elmondtam a történeteket híven. Ezekből hozzanak a tisztelt választók ítéletet eljárásom felett. Én nyugodt lelkiismerettel várom el azt, s mindenesetre megköszönve az ismételve reám ruházott bizalmat, magamat, tisztelt polgártársaim kegyeibe ezutánra is ajánlom.

BELFÖLD.

Sepsi-Szent-György máj. 10.

A sepsi-miklósvárszéki választókerületnek Deák-pártja Veress György kerületi elnök f.

A

„KELET” TÁRCZÁJA.

A havasok virága.

(Néphagyomány)

V.

(Folytatás.)

— Petru! — szólítja őt meg a püspök — te bíró vagy, tehát törvényes közeg, és így neked a felett álló törvényes közegeknek engedelmeskedned kell, — mert a szentírás azt mondja: „a ki nem engedelmeskedik atyjának és urának, és nem teljesíti az ur parancsait, örök kárhozatra vettetik” — és ismét „add meg a császárnak, a mi a császáré”. És mondom tehát neked fiam, engedelmeskedjél, hogy sokáig élhessél, és sokáig lehessél bíró, vagy még több is.

— Engedelmeskedni fogok . . . szólta mélyen meghajolva a bíró, nem tudva, mit jelentsen e bevezetés.

— Ezt vártam tőled Petru! Mi azt a lázító nőt akarjuk elfogni, ki mióta itt van,

hó 9-dik napjára történt összehívása folytán, az itteni olva-6-egylet helyiségében kétszázöt meghaladó Deák párti tag részvétele mellett, nagy értekezletet tartott, minek — megnyitása alkalmából az elnök, — úgy a Deák-párt elveit híven tolmácsoló s hazánkra nézve annak üdvös voltát a már eddig kivívott eredményekkel tanúsító általános helyességgel fogadott beszédben a közelebbi képviselő választás alkalmával jelöltünk Székely Gergely megválasztásának keresztülvitelét, a fennebb említett elveknek megvalósítása szempontjából az osztály különbség nélkül megjelent tagoknak hazafias ügybuzgalmába ajánlotta, mely küldöttség által az értekezletre meghívott képviselőjelöltünk szép beszédében programját kifejtve, az értekezlet tagjainak hazafias támogatását kérte ki, — igen helyesen jegyezvén meg, hogy azon körülményből folyólag, — mely szerint a választó kerületnek minden községéből megjelent értelmes, a haza ügyét, a székelynépnek századok óta a testvériség alapján fennálló egyetértését minden időtlen izgatások dacára fenntartani törekvő tagoknak ismeretes befolyásuknál fogva — sikerhez teljes reménye van.

Bzutan az értekezlet a további teendők feletti tanácskozára térvén át — meghatározta, hogy a sikernek biztosítása céljából időnként itten a központban kisebb értekezletek tartassanak. —

A gyűlésnek bevégezése után elnök Veress György a megjelent tagokat barátságos lakomára hívta meg, hol vig zene mellett lelkesül lelkesebb pohárköszöntések tartattak. Hazafias örömmel lehetett ez alkalommal hallani, hogy székely atyánkfiai minő higgadtan és értelmesen gondolkoznak a haza ügye felől; itten meggyőződhetett volna a „Hon” és a „Magyar Polgár” tollvágó cikkekzője, hogy bizony eddigi izgatásaival nem erősen untatta meg a népet a kormány iránti ragaszkodását.

A lakoma befejeztével képviselő jelöltünk a több százakra menő választó polgárok által éljenzések közt zenével szállására haza kísértetett. —

A „Magyar Polgár” ban, mint hallom, olvasható, hogy híres Bakesi Ferencz uram nagy szavakban hirdeti, hogy ekkor itt, ekkor pedig amott fogja elmondani programját. Nincs szükség reá, eléggé ismeretes az, az Igazmondóban több alkalommal kifejezett izgatások után; egyébaránt elvárjuk, már csak azért is, hogy meggyőződjék, mily csekély hatást születtek közöttünk népboldogító s több ellenzéki lapba hirdetett eszméi, s hogy meglássuk, mikép mozdul meg a föld, megjelenése alkalmával, a mint egy pár fanatikus hibe itten rég óta hirdeti.

Ép tudósításom bevégezése után kapom a lapokat, s a mint látom, a kis Nemerecske is jónak látta meglebbenteni a híres baloldali jelöltnek meghívását; ezzel ugyan semmi közünk, hanem azon híret, hogy Székely Gergely Szeat-Györgyön ebédet rendez, Isten tudja hány személyre, mint hamis állítást egyenesen visszautasítjuk, kérvén a nagyabecsült szerkesztőség, hogy jövőben közlendő hirtelre vonatkozólag a forrásokat jobban válogassa meg. N.

A kolozsvári árvaház szabályai.

(Vég.)

9. §.

A bizottmányi tagok rendszeren az árvaház működése megkezdésének, első két hetiben naponta felváltva győződnek meg annak állapotáról, azután egy héten kétszer. Az árvaház könyvébe bejegyzik nevöket s a napot, melyen a látogatás történt, valamint netaláni észrevételeiket, melyekre írásban meg-

elforgatott mindent, és töletek is sok pénzt elvett.

— A mi domnánkat *) és tribununkat? a havasok virágát!?

— Őt . . . És te segélyünkre leszel! Fogadj fel egy néhány izmos ficsort **); ha nem telik a te faludból, máshonnan. kik szükség esetén akárminemű parancsainkat teljesíték, — és tartsd őket magadnál. Ime itt egy kis pénz e célra . . .

A bíró fejét vakarva veré át a zacskót. — Ismétlem, engedelmeskedjél — szólt a püspök. Mert ellenkező esetben nemcsak kicseppensz bírói hivatalodból . . . de lelked az ördögök martaléka lesz. — Ha a bujtogató nőnek elfogatása nekünk nem fog sikerülni, — katonaság jövend fel, mely épen hozzátok, a legtehetősebekhez fog beszállásoltatni, és kieszik minden vagyonotokból.

— Jól van — kegyelmes uram! — én mindent megteszek . . . mondá a bíró.

Alig ment el a bucsumi bíró, és egy oláh csoport lépett be. Tisztes, ősz emberek, élükön egy pópa. Alázatosan kérték a püspököt, szerencséltesse falujukat, hogy a vizkereszt ünne-

*) Damna — uri asszony.

**) Ficsor — subanez, ifjú.

felelni, és felvilágosítást adni tartozik a felelgyelőnő.

Az árvák egymással szembe mint testvérek kell hogy legyenek, egymást „te”-nek szólítva, a felügyelőnőt „anyám”-nak, a eselédet „néni”-nek, attól, mire szükségök van „kérni.” tett szolgálatot „megköszönni” el ne mulaszták soha. Ajándékot ha ad valaki, és azt egy nek akarja csak adni, szükséges nevét kijelelni, ellenesetben az egyformán oszlik az árvák közt mindenkor.

10. §.

Árvaház rendje.

A gyermekek télben 6 óraker, nyárban 5 óraker kelnek fel, felöltöznek, megmosdanak, a szobát összetakarítják, 7 óraker reggeliznek, 8—10-ig tanulnak, 10-től fél 12-ig dolgoznak, akkor asztalt teritnek, 12 óraker ebédnek, ebéd után mindent eltakarítva szobát sepernek, az edényeket felmosni segítnek, 2—4-ig dolgoznak, ekkor másnapra lecskőjüket tanulják, 6—7-ig pihenés, játszás, fél 8-ra vacsora és 9 óraker lefeküsznek, — míg télben 8 óraker tesszik ezt.

Szombatnőként, nagyobb takarítás, és a ruhaneműek kiigazítása. Az árvák minden munkára szokni kötelesek, s így abban részt vesznek, de folytonosan kettő a nagyobbak közül, főlválta segít a főzésnél.

Vasárnap délután egy közölök, ki már jól olvasni tud, a többieknek egy óráig felolvas, hogy így megszokják, a vasárnap délutánt is hasznos dolgok ismeretere forlítani a játékon kívül.

11. §.

Árvaház pénzereje.

a) Alapítványok, és ezek után járó kamatok; egy ily alapítvány 500 frt o. é. mely a jogutódokat is kötelezi.

b) Alapítók, kik 100 frt o. é. vagy egyszerre lefizetnek, vagy ellenben 5 frttal fizetik kamatját, élethossziglan.

c) Rendes tagok, kik 4 évig lekötélezik magokat, évenként 2 frtot o. é. adakozni, e mellett az évenkénti kéregetés, ajándékok, és netaláni hagyatékok reménye.

12. §.

Közgyűlés és ennek hatásköre.

A közgyűlés évenként egyszer, és pedig az év végén hivatik össze Kolozsvárrt, az árvaház kezelő bizottmány elnöke által, a közgyűlés tagjai, mindnyájan a kik az árvaház javára befizetnek, még pedig vagy alapítványozók, kik 500 frtot biztosítanak, kamatozva, vagy befizetve, az árvaháznak, vagy

alapítók, kik 100 frtot o. é. fizetnek le, vagy kamatozzák élethossziglan, vagy

rendes tagok, kik 4 évre kötelezték magokat évenként 2 frtot fizetni, — ezek gyakorolják jogukat a közgyűlésen, személy szerint, az árvaház ügyeiben, az alább felsorolt pontok szerint, u. m.

a) a kezelő bizottmány megválasztása, b) az évi számadások felülvizsgálása s az illetők azok iránti felelősség alóli felmentése,

c) egyleti tagnak, az egyletből végfokozatbani kizárása,

d) az alapszabályok módosítása, és

e) az egylet feloszlásának elhatározása, s a vagyon ez esetbeni hová fordítása iránti határozat.

A d) és e) a'atti kérdésekben hozandó határozatok, foganásítás előtt a kir. belügy-ministerhez jóváhagyás végett felterjesztendők.

pét annál fényesebben megülhessék. A jámborok nem tudták mi járatban van profétájuk. Jókoraiban nem jöhetett e meghívás — és a püspök megígérte.

1847. Boldogasszony hó 18-ára volt kitzve e nagy ünnepély.

A beszerika *) ünnepélyesen ki volt cizomázva, pántlikákkal, gyertyákkal. Nem volt egy kis hely, mely piros, sárga, kék, s más kirívó színekkel be ne lett volna töltve. Szóval, az ünnepély nagyon fényes akart lenni — mindenkép.

A püspök csakugyan megjelent fényes segédlettel.

Megkezdődött a kelet rajongó képzelete által tulzón ékitett szertartás. Aztán a szószékre lépett a püspök.

Kenetteljes beszédet tartott, melyet nagy áhitattal lesett el ajkairól a nép; annál nagyobb áhitattal, mert mind ellenkezője volt annak, mire tribunja őt tanítá.

A püspök elmondá, hogy az emberek egymás alá vannak rendelve; nem azért ugyan, hogy egymás urai legyenek, hanem, hogy fen-tartassék a rend, mely miundeunk éltető eleme. És erőszakosan kitörni e törvényesen meg-

*) Beszerika — templom.

13. §.

Az ügyvezetés.

Az árvaház ügyeit vezeti a bizottmány, mely áll, a közgyűlés által 4 évre választott 31 női tagból, kiknek fele része, a 2 év elteltével sorshuzás utján kilépik, de újból választható, havanként egyszer gyűlést tart, 4 évenként egyszer tisztviselőket választ, s általában azok közreműködéseit ellenőrzi, és közgyűlésen munkálkodása eredményéről beszámol. A bizottmány hivatalnokai:

- elnök,
- titkár,
- pénztárnok.

Elnök jogai és kötelei.

1.) Az árvaház összes vagyona, és ügyeinek czélszerű pontos kezelése fölött őrködni.

2.) Havanként a bizottmányt összehívni, szükség esetében többször is, az év végén, elnöksége alatt közgyűlést tartani.

3.) A szükségesnek határozott költségek utalványozását ellenjegyezi.

4.) Rendkívüli esetben utólagos bejelentés mellett 15 frtig utalványozhat.

5.) Képviselője a bizottmány, minden az azon kívüli ügyének, vagy hatóságokkal szembe, az e célra vonatkozó irományokat a titkárral együtt aláírja.

6.) A pénztárnok számadásait évenként a közgyűlés előtt bekéri, megvizsgáltatását tárgyalatja.

7.) A jegyzőkönyvet a titkárral aláírja.

A titkár kötelei.

a) a gyűlések jegyzőkönyveit vezetni, b) a gyűlések határozatai nyomán keletkezendő okiratokat, hirdetéseket fogalmazza, ellenjegyezi,

c) az egylet minden hivatalos levelezéseit, irásos ügyeit folytatja,

d) a jegyzőkönyven kívül naplót tart, melybe minden rendes és rendkívüli bejelentett jövedelmek, úgy szintén az utalványozott kiadásokat, az ügykezelés tisztasága és folyton szemelöt tarasáért bejegyezi és minden irományokat rendben és biztonságban tart.

Pénztárnok kötelei.

a) az árvaház minden pénzbeli bevételeit és kiadásait pontosan kezeli, s azokról könyvet vizs,

b) a bejövő alapítványi tőkéket, azok kamatait, s részvénydíjakat, az illetőktől ellenlyugta mellett, a bizottmányi tagok által, idejökben beszedi,

c) csak az elnök és titkár által aláírt utalványra fizet, az alapítókét képző összegeket csak a bizottmány határozata következtében adja ki és mondja fel.

A mely összegek, vagy a takarékpénztárba, vagy más hasonló intézetbe lesznek elhelyezendő, a szerint, a hogy a bizottmány az árvaházra hasznosabbnak és biztosabbnak fogja itélni,

d) számadást megvizsgálás végett, minden év végén, a bizottmány elé terjeszti,

e) részletesebb utasítást pénztárnok számára a bizottmány adand.

14. §.

Azon nem remölt esetben, ha a bizottmány az árvaházat fentartani, anyagi támogatás hiányában teljességgel képes nem volna, az egylet fölbomlása, s vagyonának, mely „jó-

állapított rend ellen, ez torradalom. Helyzetök szomorú, az igaz, — de már a legközelebbi hongyuléstől, mely nemsokára összeülend, várhatnak orvoslást. Erőszakos lépések által csak hátráltatnák az eszmének békés megérését. Szóval — az alattvalóknak kötelei: a felsőbb-ség iránti engedelmesség, és a rendnek, a törvénynek szigorú megtartása.

A ti forrongástoknak, lázadástoknak mi és ki az oka? kérdé. Magatok fejből intézték ezt, vagy van valami vezérek, tanácsadók?

— Igen, van egy asszonyunk — mondá a nép.

Hozzátok őt színen elé! parancsolta a püspök, a bíróra szögezvén tekintetét.

Ez néhány ficsorral elsiertet.

Petru bíró egyenesen a szomszéd háznak tartott, kísérve az ünnepiesen feldisizített ficsoroktól.

— Készen vagytok? — kérdé, kinyitva az ajtót, a társaságtól.

— Vártuk! nagyon vártuk; volt a felelet.

A sajtáságos jelenet csak igazolhatta a választ.

(Vége követk.)

tékony" ezélra fordítása kérdésében, az össze-
hívandó közgyűlés többsége dönt.

Báró Bornemisza Ignáczné,
elnök

Kolozsvárt 1872-ben jan. hó 15-én.

10.174 szám.

Látta a magyar királyi belügyminister
Budán 1872. évi ápril hó 14-én
a minister helyett
Zeyk Károly,
államtitkár.

A KELET magán-távirata.

Feladott Pesten, május 15 10 ó. p. d. e.
Erkezett: 15. 11 ó. 10 p. d. e.

A francia pénzügyminister elő-
terjeszté az 1873-ik évi budgetet; a
kiadások 2700 millió frankot tesznek,
és ha a kormánytól kívánt 120 millió
új adó megszavaztatik: 19 millió fölös-
leg leszen.

Az Alabamakerdés békés megol-
dása végleg biztosított; Amerika
nagy engedményeket tön.

A svájci polgárság tegnapielőtt
szavazott az új alkotmányterv felett
és azt 9000 szónyi többséggel elve-
tette.

A carlista lázadásnak vége.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, május 15-én.

Az ő felsége elnökle alatt legutóbb
tartott ministertanács, hír szerint, a határör-
vidék polgárosításával foglalkozott. E határör-
vidéknek azonnali polgárosítása és Magyaror-
szághoz való csatolása határozottatott el. A ta-
nácskozásokban b. Scudier, a temesvári katonai
parancsnok is részt vett.

Kir. ő felsége szombaton este 9
órákor Bécsbe visszautazott.

Szlávi minister ur 500 frt. állam-
segélyt adott a brassai földmivelő iskolának.
Ezen iskola állítottatott szászgyetemi és bras-
sai s brassóvidéki községi vagyonból. Most
még segítye az állam is.

Gr. Pálffy János, Pozsony megye
főispánja a város polgári iskolájának 2000
frtot ajándékozott.

Gróf Festetich György, ideiglenes
koronőr, f. hó 13-án gróf Lónyai Menyhért
miniszterelnök, mint ő felségének e czélra kü-
lön kinevezett biztosa által, Majláth György
m. kir. főudvarmester, báró Vay Miklós ko-
ronőr, a magyar királyi ministerek, Buda és
Pest-fővárosok polgármesterei és számos pol-
gári és katonai tekintélyek jelenlétében kor-
onőri hivatalába a budai kir. várakban ünne-
pélyesen beiktattott.

A kir. igazságügyminiszter az
abrudbányai királyi törvényszék területén, a
topánfalvi járásbíróval mellé bírósági végrehaj-
tónak: Decian György, topánfalvi járásbíróval
díjnokot, a tordai törvényszékhez telekkönyv-
vezető segéd: Ince Domokos törvényszéki
díjas joggyakornokot; telekkönyvi irnokk:
Papp Hilár Maros-Ludas járásbíróval díj-
nokot; bírósági végrehajtónak: Baranyai Pál
torda-városi tanács-jegyzőt; irodatisztnak pedig
Galambfalvi József tordamegyei volt levéltár-
nokot nevezte ki.

Azok, kik a nyomdász-ifjúság
által a „Nemeskert“-ben f. hó 20-án rendező
májusi ünnepélyre meghívót nem kaptak,
s arra igényt tartanak: sziveskedjenek e vé-
gett a rendező bizottmányánál (ahelybeli nyom-
dák bármelyikében) jelentkezni. Belépti jegyek
meghívók előmutatása mellett válthatók Ke-
resztési Pál, Fischer Antal és Bartha Lajos
uraknál. Burckhardt Ágoston, a rendező bizott-
mány nevében.

Regatta ünnepély A főuri világ
néhány tagja, mint halljuk, csütörtökön fák-
lyák világánál 2 o. e. frt belépti díj mellett
regatta ünnepélyt rendezend a sétatéri tó tükre
Kik szeretnek csolnakázni: bizony örömet
várják e napot, minthogy pár nap óta a fen-
tebbi célra minden csolnak és sandolin lefog-
laltatott.

A kolozsvári kir. jogakadémiai
ifjúság június hó 1-én a „Nemes kert“-ben
rendezendő jótékony táncvigalmára a meghívók
már nagyrészt szétosztattak. E tavaszi mu-
latság remélhetőleg egyike lesz az idény leg-
szébb vigalmainak, főleg miután a „kolozsvári
kör“ által tervelt májusi ünnepély is elmaradt.
Belépti jegy ára 1 fr. Belépti jegyek a meg-
hívó előmutatása mellett f. hó 31-én és jú-
nius 1-én d. e. 9 — 12 óráig és délután 3—6
ig a „Nemzeti szálloda“ ban válthatók. (Éterem,
ruhátár és cukrászatról gondoskodva lesz.) Ked-
vezőtlen idő esetén a közönség falragaszok ál-
tal leendő értesítve a vigalom megtartási nap-
járól.

Pinczehelyen Tolnamegyében ásás
közben 26 darab aranyat találtak, melyek na-
gyobb jelenlegi aranyainknál. A köriratokon

Róbert név olvasható. A talált pénzek a járá-
si szolgabíróhoz küldettek be, s onnan reméljük
a muzeumba kerülnek.

Találó érv. A szebeni román érte-
kezletről beszélük, hogy Axente többek közt
azzal érvelt az activismus ellen, hogy a romá-
nok már 1848 ban a balázsfalvi mezőn le-
tett esküjük sem engedi kibékülni a magya-
rokkal. Erre egy activista állítólag úgy felelt,
hogy azon eskü csak azt kötelezi, a ki letette
s a most működő románok nagyobb része nem
tette le. De a kit kötelez, annak nem csak acti-
vistának, hanem épen kormánypártinak kell
lenni, mert az esküben ez áll: „Esküszöm,
hogy az uralkodóhoz hű leszek; barátjainak ba-
rátja, ellenségeinek ellensége.“ Már pedig köz-
tudomás tény, hogy az uralkodónak legmeg-
bizottabb barátai Deák, Andrassy, Lónyai, a
mostani magyar kormány.

Figyelmeztetésül az erdélyi gazda-
közönséghez. Br. Josika L. ő excája, minden
jósága a Viktoriánál levén biztosítva, többek közt
az idei repeze termés is Cs.-Gorbón a Vik-
toriához lön jég-kár ellen bejelentve. Alig ne-
hány napra a biztosítás után, jégeső tette
tönkre a termés egy részét. A Viktoria ismert
gyorsaságával azonnal becsüst küldött s a tete-
me kárt kifizette. A gazdaközönség érdekében
azért tartom e tény felemelítését szükségesnek,
hogy újabb adattal szolgáljak én is annak bi-
zonyítására, miszerint, addig míg más — Pes-
ten s Bécsben székelő — társaságok alig jut-
nak káraik tudomására s készülnek előintéz-
kedést tenni, addig a Viktoria, mely köztünk
és közel van, a kárt már rég ki is fizette. Ta-
gadhatlan, hogy az erdélyi gazdaközönség ér-
dekének leginkább a Viktoria felel meg. Ne-
mes m. p. br. Józika ő excja jóságigazga-
tója.

Az Ellenőr mult vasárnapi száma,
a szokásos „hiteles értesülés“ alapján azt új-
ságot, hogy Zeyk Károly belügyminiszteri
államtitkár hivatalától fölmentetett, helyébe
Mikó Mihály nevezetetik ki; ennek helyét gr.
Tholdalagi Viktor foglalja el; Daniel Gábor
elbocsáttatott, helyébe Ugron Lázár lép. E hir-
rel szemben a mai hivatalos lap ezeket írja:
„Biztos forrásból vett értesülés szerint, az „El-
lenőr“ tegnapielőtti, vasárnapi, számában fog-
lalt azon közlemény, mintha Zeyk Károly bel-
ügyminiszteri államtitkár ez állásától közeleb-
ről fölmentetné s helyébe Mikó Mihály, ma-
rosszéki főkirálybíró nevezetnék ki, úgy az
ezzel kapcsolatba hozott némely erdélyi főis-
páni változásokra vonatkozó hír teljesen ala-
ptalan.“ Ugylátszik oda át szükség van az ily
hírek terjesztésére.

A „Magyar Polgár“ reproducálja
a pesti ellenzéki lapok azon hírét, hogy Ló-
nyai gróf a királyt — a kis-sztapári alapkö-
tételnél németül szólítá meg, kit ő felsége
aztán aval piritott meg, hogy magyarul vála-
szolt neki. Mi is reproducáljuk tehát egyik
pesti lap azon figyelmeztetését, mely szerint az
ünnepélyes cerimoniánál a királyt egyáltalán
nem szokás sem németül, sem magyarul meg-
szólítani. Ezt mi újságírók ha nem is tudjuk
mindnyájan, de Lónyai gróf tudja s így meg
sem szólította ő felségét.

Az Aradon tartott román értekez-
leten (e hó 9-én), mint az „Alföld“ írja, „az
engesztelhetlen tulzók“ pártja leszavazta a mér-
sékeltébb románok közvetítő indítványait s
szótöbbséggel a Miletics-féle nagy-beckereki
programot elfogadta.

Csáki Gorbón, e hó 6-dikán, nagy-
mervü jég pusztított. A mindig fenyegetőbb
mérveket iltó jégkárok alkalmából figyelmeztet-
jük a gazdákat, hogy biztosításukat mielőbb
megtenni siessenek.

Több baloldaltól, kik a vásárhelyi
kortesgyűlésről érkeztek vissza, halljuk a hatá-
rozott állítást, hogy a Berzenczey-ostromban
semmi nagyobb sértülés nem esett, halottakról
pedig — a Magyar Polgár kettőt emlit — szó
sem volt. — Ugyancsak egy baloldaltól hallók,
hogy a marosszéki Deák-párti bizottmány kebe-
lében már hetekkel ezelőtt fölmerült az indít-
vány, hogy máj. 12-ikére egy jobboldali nagy
demonstráció rendezessék Vásárhelyre, a bizott-
mány azonban, nehogy összeütközés történjék,
elvetette az indítványt. Ebből is látszik
— ha a baloldali Berzenczey neve untig nem
bizonyítaná is — hogy e csufos és minden józan
értelmű által feltétlenül eiltelt botrányban a
„Deák-pártnak“ része nem volt.

Felhívás. A „hunyard-zarándmegyei
s szászvárosszéki néptanító egyesület“ ez évi
május hó 30-án délelőtt 9-órákor — a dévai
állami képezde helyiségében — tartja alakuló
közgyűlését. A nevezett megyék és szék összes
néptanítói — vallás és nemzetiiségi különbség
nélkül — tisztelettel felkéretnek az irt időben
és helyen megjelenni. Déván, 1872 május 11-én,
Adorján Miklós, képezdei gyakorló tanító.

Alapos argumentum. A jövedelmi
adót kirovó bizottság egy pár hét óta működik
Brassóban. Az igazolásnál halomra fordulnak
elő neveltséges argumentumok. Curiosumképen
ezek közül egyet megemlítünk. X. orvos urnak
jövedelmét adóját az idén — mint hallottuk —
20 frttal emelték felebb. Az orvos ur ez ellen
1 1/2 óra hosszat tartó beszédben protestált; in-

dokolásában különösen azt emelvén ki, hogy
nincs epidemia s így jövedelem sem lehet. Ő
ugyan nem óhajtja az epidemiát, de tudva azt,
hogy annak uralkodása esetén mily jelentékeny
az orvosok jövedelme, a mostani silány viszo-
nyok között jövedelmi adóját felebb emelni
igazságtalan eljárásnak találja. (N.)

A néptanítók egylete közp. választó-
mányának közelebb tartott üléséből öröndetes
értesítést veszünk az egylet gyarapodásáról. A
tagok száma eddig 230-ra emelkedett, ezek
közül 53 alapító tag. A könyvtár mintegy 300
kötetre szaporodott, ehez ajándék könyvekkel
járultak: Aigner Lajos, Petrik Géza, Hecke-
nast Gusztáv pesti, és Telegdi K. Lajos debre-
ceni könyvtárak, közelebb pedig Kethely Józ-
sef tanfelügyelő közbenjárása folytán a vallás-
és közokt. minister ajándékozta meg az egyle-
tet a kormány által magyar- és román nyelven
kiadott tankönyvek egy-egy példányával. A
választmány ezen ülésében lett bejelentve Dr.
Szombathelyi Gusztávnak az egylet iránt ki-
tűntetett áldozatkészsége, melynél fogva a Di-
ána fürdő és az uszoda jegyeit leszállított áron
adandja az egylet tagjai számára; ilyen jegyek
kaphatók az egylet olvasó helyiségében Toth
Tamás alelnöknél.

Magyar nyelvtanítás a közös had-
seregben. A közös hadügyministeriumnak intéz-
kedése szerint a jelen és jövő évben a kato-
nai műszaki akadémián és más katonai intéze-
tekben egy magyar nyelvtanár is fog alkal-
maztatni. Ama tisztek, kik e tanszékeket el-
nyerni óhajtják, csak úgy mint más tanszék
aspiránsai kötelesek a szakmában való teljes
jártasságukat és képességüket hitelesen igazolni.
A magyar nyelv, német és francia nyelvből,
mennyiségtan, földrajz és történelemből való
qualifikacio igazolása egy tanügyi vizsgáló
bizottság előtt vizsgálat folytán érhető el.

Kossuth legújabb nyilatkozata.
A „Republique Francaise“ május 4-dikéről kelt
következő turini levelet közöl: Tegnapi este
hosszabban társalgott Kossuthal és beszél-
getésünk természetesen leginkább magyar ügyek
körül forgott. A híres hazafi jól beszél fran-
ciául, de vontatottan és fontolgatva, mintha
minden szó értelmét megalatolni akarná.
„Még mindig száműzre vagyok, — szölt hoz-
zám, — de mégis azt hiszem, hogy az osz-
trák (?) kormány nem nyugtalanítana, ha ha-
zámba visszatérnék. Megmáshatlan eltökélé-
sem azonban, hogy ne lépjek addig a magyar
földre, míg ott a Lothringen-ház uralkodik.
Higye el különben, hogy a mint köztársasági
ézelümü vagyok, hazámat sokkal jobban szre-
tem, semhogy boldogságát személyes nézetei-
men felül ne helyezzem —? Mindenekelőtt azt
kívánom, hogy Magyarország független legyen,
s bármilyen lenne is a kormányforma, melyet
felszabadulása napján választana, sietnék visz-
zatérni, meg levén győződve, hogy, ha Ma-
gyarország a monarchiát választatná, azt nem-
sokára föleserélné a köztársasággal, (?) mely
egyedül valósíthatja meg reményeit. Én egyéb
iránt azok, sorába tartozom, kik rendíthetlenek.
Meg fogok halni valószínűleg anélkül, hogy
hazámat szabadnak lássam, de azon vigasszal
togok meghalni, hogy hazám romlásán, meg-
mentésének ügye alatt nem működtem közre
és a fölszabadítás ügye alatt nem vettem
részt oly munkában, mely Magyarországot csak
kitűzött céljától távolította el.“

KÖZGAZDASÁG.

(Folytatás.)

Diszérmeek.

Az egyesület egyfelől a végett, hogy előre-
törékvő hazai iparosokat elismerésben részesítse,
másfelől avégett, hogy a munkásosztályt kitar-
tásra és szorgalmas előmenetelre ösztönözze, ez
évben is pályázatot hirdetett két rendbeli
éremre.

I. A versenyképességi éremre, mely oly
iparosoknak adatik, kik üzletüket korszerű be-
rendezés és okszerű ügyvitel által oly fokra
emelték, miszerint a külföld hasonló üzleteivel
való versenyképesség feltételeivel bírnak, ezi-
dén 20 pályázó jelentkezett, kik közül az ille-
tékes szakosztályok által kiküldött szakértő bi-
zottságok véleményezése alapján az igazgatóság
az ezüst diszérmet; 10 pályázónak rendelte
kiadni köztük

Gergely János kerékgyártó Kolozsvárott.
Göckel Sámuel posztógyártó Nagysze-
benben.

II. A munkáséremre, mely szorgalmas,
kitartó és elismerésre méltó jelességű munká-
soknak vagy munkavezetőknek adatik, a jelent-
kezett 53 pályázó közül az igazgatóság az e
tárgyban működött külön bizottságnak vélemé-
nye alapján a következő 30-nak ítélte oda az
ezüst érmet; ezek közül megemlítjük ismét az
erdélyieket.

Bogdonovics Román nyerges N.-Szebenben.
Klebinszky Teofil szabó Kolozsvárott.
Kloesz József szobrász Kolozsvárott.
Maskuszinszky Lipot szabó Kolozsvárott.
Prodán József cipész Kolozsvárott.
Tasnádi Miklos bőrdandós üzletvezető
Nagyszebenben.

Wolff Frigyes nyomdavezető N.Szebenben.

Pénzügyi eredmények.

Az 1871. évi decz. 31-iki vagyon-mérleg
szerint.

az alapítványi tőke . . .	36540 frt 51 kr.
a forgó tőke . . .	8658 „ 43 1/2 „
mely utóbbihoz járul még az ál- landó kézműiparilag számláról az egyesület javára irt lakás- pótlék 1870-re . . .	437.50
1871-re . . .	583.33 1020 „ 83 „
összesen . . .	46219 „ 77 1/2 „

A fentebbi tiszta vagyonhoz
járul még . . . 46219 ft 77 1/2 k
a felosztatott iparegyesület
tőkéje . . . 19650 „ 85 „

összesen . . .	65870 „ 62 1/2 „
----------------	------------------

Ehez járul még a sz. kir. Pest városa
által ajándékozott telek értéke, mintegy 30000
frttal. hozzá számítva: az egyesület tőkeértéke
95870 frt 62 1/2 krt tesz ki (35626 frt 6 1/2 k-
ral többet tenne mint tavaly).

Ezen tőkeértéken kívül azonban az egye-
sület birtokában volt még 1871 évi deczem-
ber hó 31-én:

a) jövő évekre előre befizetett tagdíjak . . .	453 frt 60 kr.
b) jövő évekre előre befizetett kamatok . . .	80 „ — „
c) iparmúzeum előmunkálataira szánt . . .	500 „ 1 „
d) szerszámminta-gyűjteményre	1623 „ 98 „
e) az egyesületi közlönyökben beigatott hirdetések díja- iból fenmaradt nyereség	209 „ 32 „
f) függő tételek . . .	55 „ 91 „
	2922 „ 81 „

melylyel együtt az egyesület
vagyon 98793 frt 43 1/2 krt tesz.

(Vége. köv.)

Kimutatás

A tordai kisegítő pénztár-egylet forgalmáról
ápril hóban 1872.

Bevétel

Pénztári maradék martius hóról	ft. 6880. 87
Havi rendes és rendkívüli betét	25901.83
Könyvdíj	28.—
Kamat, provisio és váltó díj	1593.50
Bélyegdíj	72.70
215 tagtól visszafizetett kölcsön	71460.—
Öszvesbevétel	ft. 105936.90
Kiadás	
222 váltó mellett kölcsön	ft. 72495.—
Kezelési kiadás	381.—
Bélyegre	72.70
Tőke visszafizetés	13702.30
Pénztári maradék	19285.90

Öszves kiadás frt. 105936.90

Közli az igazgató választmány.

Torda, május 10. 1872.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

A közönség köréből

Lesz-e a kereskedő ifjúságnak kórhá-
za, vagy nem?!

E kérdést intézem tisztelt Fibán Károly
urhoz, mint a kereskedő ifjúság által a kór-
ház szervezéséhez kinevezett 6 tagu bizottmány
elnökéhez.

Én, mint kereskedő segéd, óhajtvá vá-
rom önnek azon erélyes és fáradhatatlan szor-
galmu működését, melyet mi érettünk úgy,
mint a jövőben létező segédek érdekében ten-
ni igyekszük; s bizom önben, hogy minden tö-
rekvését oda irányozza, hogy a már oly rég
óta tervben lévő kórház ez évben mulhatlanul
megalakíttassék, s továbbá meg vagyok győződ-
ve arról, hogy önnek elnökle alatt a bizott-
mánynak minden egyes tagja igyekezni fog
segédkezni nyujtani feladatához.

Mily óhajandó volna, ha végre megérte-
nék a tisztelt főnök urak is ezen hiány szük-
ségét. Tehetnének-e szebb áldozatot e pálya-
téren, mint ha némi fölségélással járulnának
az ifjúság ezen, égető szükségben lévő szent
cél elérésé után törekvő, de gyöngye anyagi
helyzetéhez? áldhatná-e a teremő tettöket
jobban, mint ha ezt tennék? én hiszem, hogy
nem; én hiszem, hogy most e városban nem
sok oly hiány van, melyet ezen ügynek elébe
tenni kellene.

Meg vagyok győződve a felől, hogy a te-
kintetes kolozsvári kereskedői testület úgy,
mint az egyes tisztelt főnök urak mindent el
fognak követni arra nézve, hogy áldozatkész
segélyük által kiérdemeljék a kereskedő ifju-
ság méltó háliját.

Czirják Károly.

*) A közérdekű fölszólalásoknak szánt e rovat
alatti közleményekért csupán a sajtóhatóság irányában
vállal felelősséget a Szerk,

HIVATALOS.

Szám 526. 1872.

Szolg. br.

(184)

(3—3)

Árverezési hirdetmény.

Dobokavármegye felső kerületében fekvő Füzes községében, a közös birtokosság összes koresmajoga f. 1872-dik évi május-hava 24-kén Füzes helységben tartandó közárverezésem haszonbérbe két egymásután folyó évekre ki fog adatni.

Az árverezési feltételek addig is Drágban a szolgabírói hivatalos helyiségben megtekinthetők.

Pánczelesei-járás szolgabírójától. Drág, május-hava 9 kén, 1872.

HATFALUDY, szolgabíró.

Szám 524. 1872.

Szolg. br.

(185)

(3—3)

Árverezési hirdetmény.

Dobokavármegye felső-kerületében fekvő Milvány községében, a közbirtokosság összes koresmajoga f. 1872-dik évi május-hava 23-kán Milvány helységében tartandó közárverezésem haszonbérbe két egymásután folyó évekre ki fog adatni.

Az árverezési feltételek addig is Drágban a szolgabírói hivatalos helyiségben megtekinthetők.

Pánczelesei-járás szolgabírójától. Drág, május 6 kán, 1872.

HATFALUDY, szolgabíró.

NEM HIVATALOS.

Aszlán János

női és férfi-divat kereskedése Kolozsvárrt

főtér Plébánia szegelet 169 szám.

Mély tisztelettel van szerencsém a n. érd. helybeli és vidéki közönséggel tudatni, miszerint Bécsből megérkezvén, a jelen tavaszi és nyári időnyre, női és férfi-divat üzletemet a leggazdagabb választékban a legegyszerűbb házi és a legelegánsabb minden divatu kelmékkel láttam el, melyekből jóság és olcsóságra nézve a n. érd. közönség figyelmébe az alább irtakat ajánlom u. m.

(Jó mosó ruha-kelmék.)

Mosó Pergalin 1 rőf széles	20 krtól	Finum francia Jacona és	
	30 krig.	Pompador	30—35 krig.
Jó mosó Jaconettek	18—20—25	Jó mosó Crettonok és Piqué	
		Brilláns	35—40 krig.

Szőr-kelmék.

Grenádin egy sing széles	17 kr.	Fru-Fru szövetek	50—55 krig.
Fél-szőr szövet 1 1/4 sing széles	25—30 krig.	Gázir és Frips szövetek	70 krtól 1 frtig.
Barege 1 1/4 sing széles	30—55 krig.	Selymes szövetek és Schállée	90 krtól 1 frt 25 krig.

Fekete és színes Liony selymek nagy választékban.

Fekete Noblesse 1 frt 50 krtól 3 frt 50 krig.	Színes Noblesse 1 frt 50 krtól 1 frt 90 krig.
Fekete Feille 2 frt 40 krtól 3 frt 50 krig.	Színes Feille 2 frt 70 kr.

Ezeket kivül raktáromban a legújabb divatu Tunikát felső öltönyök, tavaszi és nyári nagy kendők, Schálók és selyem Creppon kendők, kittedő jó kéztyű és lábbelik, asztalnémű és elősmert jósága tiszta lena gyolcsok minden árban és nagy választékban.

Továbbá ékített és ékítés nélküli szalma-kalapok, legesinosabb napernyők és általán minden e szakmába vágó női és férfi pipere kellekek.

Vidéki megrendelések pontosan és a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek, kívánatra mintákkal is szolgálok teljes tisztelettel!

ASZLÁN JÁNOS.

Több államminiszterium által jóváhagyott és szabadalmazott, valamint számos orvosi tekintély által dícséretesen véleményezett.

[87]

Leder Testvérek

[2—20]

balzsamos halmányolaj-szappana.

Egy darab ára 25 kr. o. ért. 4 darabé egy pakétban 80 kr. o. ért.

Az elegáns gyógyszerészet ezen legújabb terméke, nagy jutányossága mellett, különösen a tisztá olaj és balzsamos anyagok rendkívül előnyös összeállítása által tűnik ki, s mintán mindenféle érvény feleleges hozzá vegyítése szigorúan olván kerülve, mindazon régebbi és újabb, érvényekkel többnyire túlterhelt, tehát ártalmas Cocus és egyéb szappanok fölé tesődő; a balzsamos halmányolaj-szappan tehát leghathatósá szer durva felborzadt sárga arc és kez bőr ellen, s különösen gyöngye arczsínú hölgyeknek és gyermekeknek melegen ajánlható egészséges fehér, gyöngye és lágy bőr, a testi szépség és egészség ez elkerülhetlen kellekei eszközésére és fenntartására.

A Leder testvérek balzsamos halmányolaj-szappana fekete nyomatú rózsaszín raggyekekbe van pakolva, s az egyes darabok és pakétek a mellékelt bélyeggel vannak lezárva. Egyedüli eladás a fennebbi eredeti árak mellett van Kolozsvárrt WOLFF JÁNOS és ENGEL JÓZSEF gyógyszerészeknél, valamint: Beszterezén: Kelp Ferencz; és Dietrich & Fleischer. Brassóban: Stenner F.; Jekelius Ferdinánd és Fabik Ede gyógyszerészek; Béván: Bosniák A.; Décsen: Krémer Samu, Fogarashoz: Megay A.; Gyisztáv, Nagy-Enyed: Horváth Ferencz; Kézdi-Vásárhelyt: Fejér Lukács; Kőhalomban: Szentpéteri János; Maros-Vásárhelyt: Pogarsz J. D.; Medgyesen: Breckner Károly és Vándory & Bransch. Segesvárrt: Misselbacher J. B. & fia; Sz.-Ujvárrt: Placintár és fia gyógyszer. Sz.-Régben: Kim János G. és Wechner Tranzott. Szász-Sebesen: Weissörtel Ad. G.; Szebenben: Zöser J. F. és Lutz János. Székely-Keresztúron: Binder Márton. Seps-Szentgyörgyön: Vitályos Béla. Sz.-Udvárhelyt: Kanuti J. A. gyógyszer; Szeredában: Gozsy A.; Sz.-Somlyón: Ruszka Ignác; Tordán: Velits G. és Wolff G.

(189)

(1—12)

Hirdetmény.

Melynélfogva alólírtak ezennel tisztelettel tudatjuk a nagy érdemű közönséggel, hogy a szabadalmazott „HAZA” élet- és az „UNIO” tűz- és jég-kár elleni biztosító Bank társaságokak „ERDÉLY” részére (Brassó várossát kivéve) főügynökévé t. cz. Helfy Adolf ur neveztetett ki.

A „Haza” és „Unio” biztosító bankok.

Fent megírt hirdetmény következtében körhírré teszem a helybeli és vidéki tisztelt közönségnek, hogy mind azok, kik az említett két biztosító Banknál életöket, vagy javaikat biztosítani óhajtják, egész bizalommal hozzám folyamodni méltóztassanak.

Egyszersmind felszólítom mindazon egyéneket, kik említett két biztosító társaságnál akár itt helyben, akár pedig vidéken mint ügynökök kívánnának működni, ehneli szándékukat személyesen, vagy bérmentes levél által további utasítás végett sziveskedjenek engem fölkeresni. Oly egyéneknek, kik e téren már működtek, vagy kellő jártassággal bírnak, mások felett előnyök leend

Kolozsvárrt, május 13-án, 1872.

HELFFY ADOLF,

főtér 544 ház szám.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.

[188]
[1—3]

Ház és telek eladás,

kedvező feltételek mellett

kül-magyarutca 223 sz. alatt.

Értekezhetni lehet Krémer Ferencz-nél a nagy-piaczon Fröhlich háznál és Czink Jánosnál bel-középutca.

(187)
(1—3)

Kiházasítási biztosítás.

Az általunk képviselt kiházasítási egyletek azon kedvezményt nyújtották, hogy azokra nézt, kik Erdélyben januárius és februárius havában iratták be magukat, a könyv kiváltásig lefolyt időt a házassági bejelentésre kivántató egy hónap gyanánt számították be: tudomásra kívánjuk hozni, hogy ezen kedvezmény folyó hó végével megszűnik, s a kik e hónapon túl váltják ki könyvecskéiket, vagy iratják be magukat, azon szabály, hogy azok házassági bejelentése a beíratástól egy hónap, s a biztosított összeg kifizetése attól három hónap múlva következik be — szabályszerűleg életbe fog lépni.

(167)
(6—*)

Az első magyar általános biztosító társaság

kolozsvári főügynöksége

az idei jégidény kezdetével tisztelettel jelenti, miszerint mindennemű

jégbiztosítást,

meltányos feltételek mellett (ösmert íelektől váltóra is) elfogad.

Káresetében azonnali pontos kárfelvételről gondoskodva van.

Bővebb felvilágosítással a helybeli főügynökség (főtér 2 sz. Zalogház épület) nemkülönben a vidéki alügynök urak készséggel szolgálnak.

A főügynökség.

Legujabban megjelentek

és Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárrt kaphatók:

Helység névtár.

A királyhágón inneni rész

(Erdély)

községeinek betűrendes névtára.

A közigazgatási és legújabb törvényszéki felosztás szerint, a postakerületek, adóhivatalok és az orsz. vásárok kimutatásával.

Hivatalos adatok után összeállította B. L.

Ára 1 frt. 50 kr.

Ezen 10 nagy ivre terjedő munkával, a melyben az eddigi hasonló munkákban előforduló hiányok gondosan pótolva vannak, nem csak hivatalnokoknak, hanem általában minden ügyes-bajos embernek egy nélkülözhetlen kézikönyv van nyújtva, a melynek becsét főleg azon körülmény emeli, hogy a helység-nevek az Erdélyben divó mindhárom nyelven előadva s a betűrendben akármely elnevezés alatt feltalálhatók. Általában oly mű ez, a mely az állami életben előfordulható bármely körülmény közt pontosan kijelöli a községek politikai, törvényszéki, adóhivatali, továbbá utolsó postai hovatartozását, s a hol orsz. vásárok szoktak lenni, ezek napjait is kimutatja.

Le dernier des Napoléon.

Deuxième édition. Paris 1872.

E nagy feszültséggel várt munkának szerzőjeül eleinte Kératry gróf, később Beust lett említve. Bár ki legyen is a szerző, rendkívüli talentumot fejt ki az annyira fontos kérdések tárgyalásában, melyek ma, Franciaország jövőjére nézt, az egész világot foglalkoztatják. Leleplezése egy oly egyéniséget árulnak el, ki a Napoleon-féle politika minden változatainál, nevezetesen a szerencsétlen Miksa, mexicói császár tragédiájának inscenizálásánál is élesen szemlélő szerepét a színpalak megett játszta. Ára 3 frt 17 kr.

La fille du marquis.

Par Alexandre Dumas. 2 kötet. Ára 1 frt 90 kr.

Le prince des voleurs.

Par Alexandre Dumas. 2 kötet. Ára 1 frt 90 kr.

La ceinture de Vénus.

Par la Comtesse Dash. Ára 2 frt 22 kr.

Mai számunkhoz félv melléklet van csatolva.

(145) (10—25)

Földhitel kölcsön

Telekkönyvileg rendezett földbirtokokra 5 $\frac{3}{4}$ % kamat 2 $\frac{1}{2}$ % törlesztés 22 évre. — 5 $\frac{3}{4}$ % kamat 1% törlesztés 34 évre, nagyobb kölcsönöket még előnyösebb feltételek mellett is eszközöl a hatóságilag engedélyezett általános „Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda”

Kolozsvártt bel-monostor 178 sz. emelet. Értekezhetni d. u. 1-től 4 óráig.

Meghívás

a „Victoria” biztosító társaság VI-dik rendes közgyűlésére.

A VICTORIA biztosító társaság t. cz. részvényesei Kolozsvártt a városi „Redoute” teremben 1872 május 31-dikén délelőtt 9 órakor tartandó VI-dik rendes közgyűlésre ezennel tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- 1) Az 1871 június 17-dikén tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyvének II. pontja alatt az elnökségre vonatkozó határozatnak intézkedés végett a közgyűlés elé terjesztése.
- 2) Igazgató választmányi előterjesztés a lefolyt üzlet-év eseményeiről és az évi számadásról.
- 3) A számadás vizsgáló bizottság jelentése.
- 4) A számadás felett határozás és a lefolyt évre esendő osztalék megállapítása.
- 5) Indítványok.
- 6) A választmányba szükséges tagok és a számadás-vizsgáló bizottság megválasztása.

Kolozsvártt, 1872, május 6-kán.

A Victoria biztosító társaság igazgatósága:

alelnök: **SIMON.** igazgató: **FRITS.** vezér-igazgató: **GALGÓCZY.**

Kivonat az alapszabályokból:

* 25. §. Közgyűlésen minden részvényesnek megjelenési és tanácskozási joga van. A szavazatot illetőleg minden 2 új részvény egy szavazatra ad jogot. A régi részvényekre nézve a szavazati jog a régi alapszabályok szerint változatlanul marad.

Tíz szavazatnál többet senki sem bírhat.

Távollévő részvényesek közönségesen csak szavazatképes részvényesek által képviselhetik magukat: azonban a határozott névre szóló régi részvényeseknél megengedtetik, hogy férjes nők férjeik, kiskorúak és gyámság alatt lévők, gyámjaik és gondnokaik, testületek, alapítványok választott meghatalmazottjaik által képviseltessenek, habár az ily egyének részvényesek nem volnának is.

Tíz szavazatnál több egy kézben, ily megbízatás útján sem egyesíthető, bele értve ebbe már a saját szavazat számot is.

26. §. Egyébiránt a részvényeseknek s azok képviselőinek a közgyűlésen joggyakorlatas tekintetéből hivatalos igazoló jeggyel kell magukat ellátniok, mely jegy birtoklójának nevét, állását, a képviselt részvények és az azok után járó szavazat számát foglalja magában, mely jegyek szavazat alkalmával mindenkor, tanácskozás alkalmával pedig szükség esetén felmutatandók.

E czélból az igazgató választmány minden közgyűlés előtt saját kebeléből két tagot választ, kikhez az igazgatóság maga részéről egy harmadikat nevez, kik együtt képezik az igazoló bizottságot, mely közgyűlés előtt egy héttel folytonosan együtt ülven, a szavazatot igazoló részvények a közgyűlés előtt legalább 3 nappal ennél leteendő, a meghatalmazványok hozzá beadandók, s az általa megvizsgált részvényes jogosítvány és meghatalmazványok alapján az igazoló jegyeket kiadja, eljárásáról a közgyűlés elé terjesztendő jegyzőkönyvet és névjegyzéket vezetvén.

(Utánnomás nem honoráltatik.)

(156)

(7—*)

Végladás.

GUGGENBERGER PÁL

czég alatti

nürnbergi-diszáru és porcellán-kereskedés

Kolozsvártt, főter br. Radák-ház alatt,

üzlet megszüntetés következtében,

a folyó 1872. év Április-hó 19-dikétől kezdődőleg,

tetemesen leszállított áron,

végladásra kerül.

Főbb cikkek:

Több száz pár női- férfi- és gyermek-czipő brúnelle-, kelme és bőrből.

Férfi kalapok: posztó-, filcz- és szalmából.

Utazó-, lovagló-, vadász- és halász eszközök.

Bőröndök-, utitáskák-, sítapálcák-, esernyők.

Pénz- és szivar-tárczák; tájékpipák és szipkák, sat. sat.

Nagy karlsbadi porcellán-raktár; étkező-eszközök.

Talmi-arany díszecikkek.

China-ezüst tárgyak.

Pipere-cikkek.

NAGY MENNYISÉGŰ

gyermek-játékok.

Pipere-szappanok, hajkenőcsek, illatszerek, fogpépek, fogporok, fésűk, kefék sat. és számtalan más, a közéletben minden perczben szükséges tárgyak.

„Wiener Commissions-Bank” VÁLTÓIRODÁJA — Kohlmarkt, 4-dik szám — kibocsát vétel-jegyeket

az alább feljegyzett sorsjegy-csoportokra, s ez összeállítások már azért is a legelőnyösebbek közé számíthatók, mert minden ily vételjegy tulajdonosának alkalom van adva, minden fő- és melléknyereményt egyedül megnyerhetni s ezen kívül

aranyban 30 frank és bankjegyen 10 forint kamatban részesülhetni.
A. csoport. (Évenként 16 huzás.) Havi 10 forint részletfizetés. — Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 4 sorsjegyet kap:

egy 5% 1860-ki 100 forintos államsorsjegyet. Főnyeremény 300,000 frt. s a sorozatos sorsjegy 400 forinttal visszaváltatik,

egy 3%-kos török császári 400 frankos államsorsjegyet.

Főnyeremény 600,000, 300,000 frank valószínűsége aranyban.

Egy hrczg. braunschweigi 20 talléros sorsjegyet.

Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül,

egy insbrucki (tyróli) sorsjegyet. Főnyeremény 30,000 forint.

B. csoport. (Évenként 13 huzás.) Havi 6 forint részletfizetés. Az utolsó részlet lefizetése után minden résztvevő következő 3 sorsjegyet kap:

egy 3%-kos török császári 400 frankos államsorsjegyet. Főnyeremény 600,000 frank valószínűsége aranyban,

egy hrczg. braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. Főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül,

egy szász-meiningeni sorsjegyet. Főnyeremény 45,000, 15,000 frt. délnémet ért.

Vidéki megrendelések pontosan és utánvét mellett is eszközölhetnek. — Nyeremény-lajstromok a huzások után bérmentesen — ingyen küldetnek meg. (149) (15—30)

(350)

(18—20)

Az emberi nem százezeri köszönhetik szép hajukat
az egyes-egyedül létező
legjobb és legbiztosabb
hajnövesztőszer-nek.

Nincs már jobb valami

a haj

előmozdítására

mint a világ minden részében oly ismeretes s híressé lett, az orvosi kar által megvizsgált, a legfinnyesebb és legcsodálatosabb sikerrel koronázott, és ó cs. kir. apostoli Felsége I. Ferencz József Magyarország és Csehország királya s ausz-

növésének

és fentartására,

trial császár stb. által 1865. évi nov. 18-kán 15,810—1892. sz. a. az összes ausztriai birodalomra s az összes magyar koronaországokra nézve császári királyi kizárólagos szabadalommal kitüntetett

Reseda-göndörítő-hajkenőcs

melynek szabályszerű használatánál a fejtető legkopaszabb helyei is teljhajzatuakká lesznek, a szürke s vörös hajzat sötétzsinórává válik, csodálatos módon erősíti a hajtalajt, mindennemű korpaképzést pár nap alatt tökéletesen eltávolít, a haj kihullását rövid idő alatt tökéletesen és mindenkorra megátalja, s a hajnak természetes fényt ad, és hullámszerűvé

képezi és a legkésőbb korig megőrzi az őszüléstől. Rendkívül kellemes illata és pompás kiállítása által azonkívül még fűdizést is képezi a legfinomabb pipere-asztalnak is.

Egy tégely ára használati utasítással (hét nyelven) 1 frt 50 kr, postán küldve 1 fr. 60 kr.

Ismét-eladók illő elengedésben részesülnek.

Gyár és főközponti szállítási raktár nagyban és kicsiben

POLT KÁROLY

illatszerez és több cs. k. szab. tulajdonosnál

Bécsben, József város, piarista-utca, 14 szám saját házában.

a hova minden írásbeli megrendelés intézendő, melyek a pénz előleges beküldése vagy postai utánvét mellett a leggyorsabban teljesíttetnek.

Főraktár: Kolozsvártt: Wolff János gyógyszerárán és Csapó Sándor nagy Bazárjában, és Schiesz Károly gyógyszerész-nél Balázsfalván.

NB. Valamint minden kintű gyártmánynál, úgy már ennél is utánzások és hamisítások kísértetnek meg, s ez okból kéri mindenki, hogy vásárlás végett egyedül a fentebbi raktárhoz forduljon s Polt Károly bécsi reze-ta-göndörítő-kenőcsét világosan megismerje, figyeljen a fentebbi védjegyre.

Moll Seidlitz-porai.

E porok, rendkívül s a legkülönfélébb esetekben bebizonyított hatásuk következtében, minden eddig ismert házi gyógyszernek közt elvitatlanul első helyet foglalnak el: s ez meg ezer kezünkben lévő házi orvostudományt a nagy császárság minden részéről részletesen kimutattatást nyújt, hogy e porok rögzött szorulásban, emésztéshány és zabában (Sodbrannen), továbbá görcsökben, vesekövekben, labajokban, szívdobogásban, izgult fejtájtásban, vértulásokban, csúszos tagfájdalmakban, végre aszkórságra, hypochondriára való hajlamban, tartós hányásingerben sat. a legjobb sikerrel használtattak s a legártalmasabb győgyeredményt mutatták fel.

Egy eredeti doboz ára használati utasítással együtt 1 frt o. é.

Francziapálinka és só.

Legbiztosabb órvos a szenvedő emberiség (segélyére minden belső és külső gyuladatoknál, a legtöbb betegség, mindenféle sebészek, fej-, fül- és fogfájás, égő bajok, nyiltsebek, rák, brand, szemgyulladás, bűnülések és mindenféle sérülések sat. ellen.

Palaczkokban használati utasítással együtt 80 kr o. é.

Dorsch-gadócz- (csuka-) máj-olaj.

A legtisztább s leghatásosabb gyógyolaj Bergenből Norvegiában, s nem kell összetévesztetni a mesterségesen tisztított máj-olajjal.

A valódi Dorsch-gadócz-máj-olaj legjobb sikerrel alkalmaztatik mell- és tüdőbajokban, görvélyben és rachitisban. Meggyógyítja a legidősebb és legfiatalabbakat valamint rögzött borkülfületeket.

1 palaczk ára használati utasítással együtt 1 frt o. é.

Valódi minőségben kapható csupán

Kolozsvártt: BINDER K. (ezelőtt Ritter) győgyáránban, bel-monostor-utca s Redoute-szárán; továbbá Wolff J. dr. HINTZ Cs. és Engel J. győgyáránban valamint Karvazy József kereskedésében. Dézsen: Krémer Samunál. Déván: Lengyel Gergelynél. Beszterczén: Scholtész Arnoldnál. Brassóban: Jekelius F. és Eremiás Döménél. Maros-Vásárhelyt: Jeney Károly és Bucher Miksánál. Nagy-Károlyban: Schöberlnél. Nagy-Szebenben: Müller gyógyszerész-nél és Sill Mihálnál. Nagy-Váradon: Jánky Antal és Kiss Samunál. Szeged: Tautsch J. B.-nél. Szászseben: Binder F. győgyész. Szerdahelyt: Schimert F. győgyész. Zilahon: Harmath S. F.-nél. (94) (11—52)

VICTORIA

biztosító társaság Kolozsvártt
JELENTÉS és FELHÍVÁS.

Van szerencsénk a t. gazda-közönség tudomására hozni, hogy folyó évi jég díj-szabályzatunkat kibocsátók s **az ez idei jég-üzletet megnyitottuk.** Felhívjuk ehhez képest a t. közönséget folyó évi jég-biztosításait társaságunknál tenni meg.

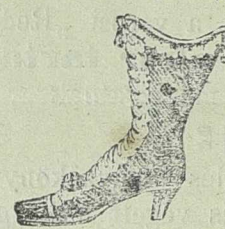
A Victoria előnyei: mint **olesódíjak:**

káresetén azonnali intézkedés és fizetés; a kárbecslési költségeknek egészen a társaság által hordozása; a biztosításoknak váltóra megtétele; az egyedül a VICTORIA által gyakorolt társas és községi biztosítás; a jég-üzletnek a tűzzel annyiban összekapcsolása, a mennyiben együttesen feladott új tűz-biztosítások díj leengedésben részesülnek sat. az erdélyi közönség előtt országsszerte ismeretese, s bővebb ajánlatást nem igényelnek. Azért itt csak annyi legyen különösen kiemelve, hogy az idei jégbiztosítási díjak, dacára a tavalyi tömeges és országos jég-veréseknek, **lejobb szállítottak**, hogy a megállapított díjak **10%-a leengedtetik**, és hogy a VICTORIA az, mely évek óta már **Erdélyben a legtöbb jégkárt fizeti**, s nevezetesen tavalyi többet fizetett, mint az Erdélyben működő kilencz biztosító társaság összesen.

Közelebbi tájékozással, egyéb kedvezmények iránti felvilágosítással szolgálnak a vidéki ügynökségek, felügyelők és helyben

a VICTORIA
biztosító társaság Vezérügynöksége Kolozsvártt
Wagner. Szász.

(3) **Rosták,**
Vasekék,
Aratógépek,
Szénagyűjtők,
Cséplőgépek,
Váltó-ekék
készen kaphatók
Jankó Vincze gépgyárában
Kolozsvártt.
külső-tordautca 306 sz. alatt.

Mindenféle
férfi- nő- és gyermek cipők

árjegyzéke,

Csapó Sándor

árutárlatában Kolozsvártt.

1 pár bőr vagy brünel gyermek cipő	2—3 frt.
1 pár ugyanaz rézorrú	3 frt 30 kr. 3 frt 80 kr.
1 pár bőr vagy brünel nőcipő	3 f. 30, 3 f. 60, 3 f. 80, 4—8 frt.
1 pár reggeli cipő bőr-, brünel, vagy posztóból	1 f. 10, 1 f. 50, 1 f. 80, 2—4 f.
1 pár bőr vagy brünel fél-cipő	1 frt 80, 2 frt 50 kr.
1 pár férfi-cipő	6 frt 60 kr. 10 frt.
1 pár férfi-csizma	12 frt. 25 frt.
1 pár reggeli férfi-csizma	3 frt 30 kr.

Az árutárlatban külön osztály van berendezve a lábbelik kényelmes és háborítatlan felpróbálására.

Hirdetmény.

A Kolozsvár sz. kir. városi pálinka korcsmárlási jog alólirt haszonbérloje ezennel köztudomásra juttatja, hogy a helybeli, valamint a vidéki közönség kívánalmainak megfelelően és különösen a **városi közönség előnyére** oly gazdának, a kik mezei napszámosak és más napibér mellett használandó egyécek részére gabona-pálinkát és szeszt fogyasztanak, azt ezuttal jutányosabb árban fogja kiszolgáltatni.

A fennálló gyakorlat szerint a közönség kötelezve van a haszonbérlo kizárólagos jogához magát alkalmazni és csak 5 erdélyi vedret és azon felüli mennyiségben pálinkát vagy szeszt mástól, mint haszonbérloától vásárolni.

A t. közönség óhajításainak engedve, haszonbérlo indittatva látja magát a gabona-pálinkát és szeszt a **fennirt ezélra 1 = egy vedrenként** is a helybeli és vidéki közönségre nézve különböző árfeltételek mellett, bel-monostorutczai 192. sz. alatti és külső-monostorutca végén a vámsorompó melletti raktáraiból az alábbirt feltételek mellett jutányos árakban kiszolgáltatni, u. m.

Helybelieknek,	Vidékieknek,	Vidékieknek,
csak a bel-monostorutca 192. sz. alatti raktárból:	a b.-monostorutca 192. sz. alatti raktárból, bármely vonalon kivihető:	külső-monostorutczai, a vámsorompó melletti raktárból, csak azon a vonalon kivihető:
5 veder gabona-pálinka 17—19 fok. 10 f. 50	1 veder gabona-pálinka 17—19 fokos 3 ft.	1 kupa gabona-pálinka — frt 24 kr.
1 " " " " " " 3 ft. —	1 " szesz 22—24 " 4 ft.	1 veder " 1 frt 92 kr.
1 " szesz 22—24 " 4 ft. —	1 " " erős 36—38 fokos 6 frt 80 kr.	1 kupa szesz — frt 36 kr.
1 " " erős 36—38 " 6 ft. 80	5 vedret megütő és azt meghaladó mennyiségben a rendes fok szerinti legolesóbb piaci árfo-lyamban.	1 veder " 2 frt 88 kr.
Nagyobb mennyiségben a rendes fok-szerinti legolesóbb piaci árfo-lyamban.	Finom szilva-pálinka.	Finom szilva-pálinka.
Az 5 vedrenként és azon felüli t. vásárlók figyelemztetnek, hogy oly mennyiséget többeknek magok között felosz-tani megmenegedtetik.	1 kupa 1 frt 10 kr.	1 kupa — frt 56 kr.
	1 veder 8 frt — kr.	1 veder 4 frt 48 kr.
	5 " és azon felül vedre 5 frt 50 kr.	
	Közönséges szilva-pálinka.	Seprő-pálinka.
	1 kupa — frt 85 kr.	1 kupa — frt 56 kr.
	1 veder 6 frt — kr.	1 veder 4 frt 48 kr.
	5 " és azon felül vedre 4 frt — kr.	
	Seprő-pálinka.	
	1 kupa — frt 85 kr.	
	1 veder 6 frt — kr.	
	5 " és azon felül vedre 4 frt — kr.	

Megjegyzés: A pálinka korcsmárlási jog megóvása tekintetéből szükséges ellenőrzés végett a helybeliek által napszámosok számára a gabona pálinka és szesz vásárlása egy a haszonbérloiség irodájában váltandó kézi könyvecske használása mellett történhetik.

A külső-monostorutczai raktárból az ott megállapított olcsóbb árak mellett az ital csak oly vidékieknek szolgáltat ki, a kik **csupán a monostori útvonalon távoznak a városból**, de onnan a városra vissza hozni, vagy más vonalon keresztül vinni az italt, meg nem engedhető, a mi, ha ilyennemű vissza élésen bár ki rajta kaphatnék, mint a haszonbérloiségi jog áthágási tárgynak tekintetik és annak értelmében az illető büntetés alá vonatik, figyelemztetvén a t. közönséget, miszerint a ki ezen itt kijelölt raktárból pálinkát, vagy szeszt vásárolni óhajt, úgy tekintetik, hogy a pálinka haszonbéri jog áthágásra vonatkozó a városi közig. tanács által m. évi Junius 20-kán 3057 — 1871 tan. szám alatt megerősített és ugyan azon nap kibocsátott hirdetményben foglalt 4., 5. és 6. pontokban körülirt büntető eljárásoknak minden ellenvetés nélkül beleegyezőleg aláveti magát. Oly vidékieknek azonban, kik az italt a bel-monostorutczai raktárból, az ott megszabott árak szerint vásárolják, a városbóli kivitel bármelyik vonalon is megengedtetik.

Vidékiektől posta útján tett megrendeléseket mindennemű szesz italokra az itten feltett legolesóbb árak mellett pontosan teljesítendek. Végül tudatni óhajtom a helybeli és vidéki nagybani szeszvásárló t. közönséggel, miszerint a közönséges szeszen kívül a finomítottból is (rectificált) itt helyben jelentékeny raktárt tartok, és bár mely szeszgyárral versenyezve a legjutányosabb fok szerinti árakat szabandok. — Ebbeli megrendeléseket minden időben gyorsan és pontosan teljesítendek.

Kolozsvártt, 1872, május 1-én.

KISS SÁNDOR.